

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Ужгородський національний університет”
Факультет іноземної філології**

ISSN 2617-3921

**СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
З ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Збірник наукових праць

ВИПУСК 3-4 (21-22)

Видавничий дім
“Гельветика”
2022

DOI 10.24144/2617-3921.2021.19
УДК 81 (081)+372. 8
С 91

*Видання включено до Переліку наукових фахових видань України категорії Б
у галузі філологічних та педагогічних наук (спеціальності 014 «Середня освіта
(за предметними спеціальностями)», 035 «Філологія»)
відповідно до Наказу МОН України від 26.11.2020 № 1471 (додаток 3).
Журнал індексується в міжнародній наукометричній базі даних
Index Copernicus (Польща).*

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Фабіан Мирослава Петрівна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-3351-1275>

Члени редакційної колегії:

Голік Сніжана Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-1278-3383>; **Бенцеш Рийко** – доктор філологічних наук, професор Інституту науки про поведінку та теорії комунікації університету Корвінус у Будапешті, Угорщина, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-3481-8279>; **Гвоздяк Ольга Михайлівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри німецької філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-5760-576X>; **Корольов Ігор Русланович** – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри полоністики Інституту філології, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-0436-5923>; **Корольова Алла Валер'янівна** – доктор філологічних наук, професор, завідувачка кафедри загального мовознавства і германістики Інституту філології, Київський національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-5541-5914>; **Лизанець Петро Миколайович** – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри угорської філології, директор Центру гунгарології, заслужений діяч науки і техніки України, почесний член редколегії, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-5663-7057>; **Рогач Леся Валер'янівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-7709-017X>; **Томашікова Славка** – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри англістики та американістики Університету П.Й. Шафаріка в Кошице, Словаччина, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-5877-9158>; **Фаркаш Іоан-Мірча** – кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету літератури Північного центрального університету Бая Маре та Технічного університету Клуж Напока, Румунія, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-8113-1237>; **Чендей Наталія Василівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-4065-5119>

Рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 10 від 21 листопада 2022 р.)

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Електронна версія: <http://philol-zbirnyk.uzhnu.uz.ua>

**Ministry of Education and Science of Ukraine
State University “Uzhhorod National University”
Faculty of Foreign Philology**

ISSN 2617-3921

**CONTEMPORARY STUDIES
IN FOREIGN PHILOLOGY**

Research Paper Collection

ISSUE 3-4 (21-22)

DOI 10.24144/2617-3921.2021.19
UDC 81 (081)+372. 8
C 91

The journal is included in the List of scientific professional publications of Ukraine of category B in the field of philological and pedagogical sciences (specialty 014 "Secondary education (by subject specialties)", 035 "Philology") according to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine 26.11.2020 № 1471 (Annex 3). The journal is indexed in the international scientometric database Index Copernicus (Poland).

Editorial Board:

Editor-in-Chief:

Fabian Myroslava Petrivna – Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor of English Philology Department, Uzhhorod National University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-3351-1275>

Members of the Editorial Board:

Holyk Snizhana Vasylivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Head of English Philology Department, Uzhhorod National University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-1278-3383>; **Réka Benczes** – Doctor of Philological Sciences, Professor of the Institute of Communication and Sociology, Corvinus University of Budapest, Hungary, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-3481-8279>; **Hvozdiak Olha Mykhailivna** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of German Philology Department, Uzhhorod National University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-5760-576X>; **Korolyov Ihor Ruslanovych** – Doctor of Philological Sciences, Associate Professor, Professor of Polish Studies Department, Institute of Philology, Kyiv Taras Shevchenko National University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-0436-5923>; **Korolyova Alla Valerianivna** – Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of General Linguistics and Germanic Philology Department, Institute of Philology, National Pedagogical Dragomanov University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-5541-5914>; **Lyzanets Petro Mykolaiovych** – Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor of Hungarian Philology Department, Director of the Center of Hungaryology, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Honorary Member of the Editorial Board, Uzhhorod National University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-5663-7057>; **Rohach Lesya Valerianivna** – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of English Philology Department, Uzhhorod National University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-7709-017X>; **Slávka Tomaščíková** – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of British and American Studies, Pavol Jozsef Šafárik University in Košice, Slovak Republic, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-5877-9158>; **Ioan-Mircea Farcas** – PhD, Associate Professor, Dean of the Faculty of Letters, North University Centre of Baia Mare, Technical University of Cluj – Napoca, Romania, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-8113-1237>; **Chendei Nataliia Vasylivna** – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of English Philology Department, Uzhhorod National University, Ukraine, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-4065-5119>

*Recommended for publication by the Academic Council
of Uzhhorod National University (protocol № 10 dated November 21, 2022)*

*The articles were checked for plagiarism using the software Plagiarism.com
developed by the Polish company Plagiat.pl.*

E-version: <http://philol-zbirnyk.uzhnu.uz.ua>

© Uzhhorod National University, 2022

MOB03HABCTBO
LANGUAGE STUDIES
SPRACHWISSENSCHAFT
LINGUISTIQUE

Наталя Іщук,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування,
Донецький національний університет імені Василя Стуса
<https://orcid.org/0000-0002-4726-9432>
м. Вінниця, Україна*

Оксана Зубенко,

*асистент кафедри іноземних мов професійного спрямування,
Донецький національний університет імені Василя Стуса
<https://orcid.org/0000-0001-5435-5817>
м. Вінниця, Україна*

Оксана Цимбаліста,

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Київський національний торговельно-економічний університет
<https://orcid.org/0000-0003-4895-472X>
м. Київ, Україна*

Фразеологізми в економічному дискурсі та особливості їх вивчення на заняттях з ІМПС

Phraseologisms in economic discourse and features of teaching them in FLSP classroom

***Анотація.** Статтю присвячено вивченню фразеологізмів та їхній ролі і значенню на заняттях ІМПС для студентів закладів вищої освіти. Фразеологізми є засобом вираження емоцій та оцінки зображуваних подій. Вони допомагають познайомитися ближче зі звичаями, традиціями і культурою, зрозуміти менталітет людей, які є носіями певної мови. Фразеологічні одиниці були і залишаються об'єктом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних лінгвістів, однак питанню ролі та значення фразеологізмів на заняттях «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (ІМПС) для студентів закладів вищої освіти дослідниками приділено мало уваги, що зумовлює актуальність дослідження. Мета статті – дослідити роль та значення фразеологічних одиниць на заняттях ІМПС, що проводяться для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти. Об'єктом дослідження є фразеологізми в англійській та українській мовах. Предмет дослідження – особливості перекладу фразеологізмів на заняттях ІМПС для студентів економічних спеціальностей. Матеріалом дослідження є фразеологізми англійської мови та фразеологізми-відповідники української*

мови, дібрані методом суцільної вибірки з підручників, що використовуються на заняттях ІМПС. Методи аналізу, описовий, порівняльний, системно-структурний, контекстологічний, індуктивний та дедуктивний були використані у роботі для вирішення мети дослідження. Аналіз вживаних фразеологічних одиниць на заняттях ІМПС свідчить, що вони належать до різних сфер вживання (економіка, політика, релігія, освіта, юриспруденція та ін.). Робота з вивчення фразеологізмів англійської мови на заняттях ІМПС відбувається в такі 3 етапи, як: ознайомлення, тренування та активне вживання фразеологічної одиниці. Особливе місце на заняттях ІМПС у роботі з фразеологізмами посідає переклад, оскільки здебільшого не можна перекладати дослівно, тому що у змісті фразеологізму наявне яскраво виражене національне забарвлення. Перспективними напрямками подальшого дослідження є експресивно-стилістичний потенціал фразеологізмів, що використовуються на заняттях ІМПС для студентів закладів вищої освіти, а також питання семантичної класифікації англійських фразеологізмів та особливості перекладу українською мовою.

Ключові слова: фразеологізм, переклад, англійська мова, студент, ІМПС, заклад вищої освіти.

Summary. The article is devoted to the study of phraseology and the role of the discipline “Foreign Language for Specific Purposes” (FLSP) for students of higher education. Phraseologisms are a means of expressing emotions and evaluating the depicted events. They help to know customs, traditions and culture, to understand the mentality of people who speak the language. Phraseological units have been and remain the subject of research by many linguists however the role and importance of phraseology in FLSP classroom for students of higher education have received little attention from researchers, which determines the relevance of the study. The purpose of the article is to investigate the role of phraseological units in FLSP classroom for students of economic specialities in higher education institutions. The research object is phraseology in English and Ukrainian. The research subject is translation features of phraseology in FLSP classroom for students of economic specialities. The research material is the phraseology of the English language and phraseological units corresponding to the Ukrainian language, selected by a method of continuous sampling from the textbooks used in FLSP classroom. The methods of analysis, descriptive, comparative, system-structural, contextual, inductive and deductive were used in the work to solve the purpose of the study. Analysis of phraseology used at FLSP shows that they are from different areas (economics, politics, religion, education, law, etc.). The work with English phraseology in FLSP classroom is in 3 stages: acquaintance, training and active use of the phraseological units. The translation occupies a special place in FLSP classroom in working with phraseology because in many cases it is impossible to translate literally. After all, in the content of phraseology, there is a specific national picture. Areas of further research are the expressive and stylistic potential of phraseology used in FLSP classroom for students of higher education, as well as the semantic classification of English phraseology and features of translation into Ukrainian.

Key words: phraseology, translation, English language, student, “Foreign Language for Specific Purposes” (FLSP), institution of higher education.

Вступ. Кожна мова особлива та неповторна. Фразеологічні одиниці функціонують у її літературному та розмовному варіантах. Вони є засобом вираження емоцій та оцінки зображуваних подій. Фразеологізми допомагають не лише відтворити багатий досвід певної країни, познайомитися ближче зі звичаями та традиціями, побутом і культурою, а також зрозуміти менталітет людей, які розмовляють певною мовою.

Фразеологізми були і залишаються об'єктом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних лінгвістів. Так, етнокультурні особливості семантики англійських фразеологізмів є предметом дослідження О.О. Нагорної [11]; на мотивах вживання ідіом та їх етимології зосереджує увагу Д.О. Добровольський [18]; питання збереження стилістичної функції фразеологізмів в англо-українському перекладі художніх творів вивчає Б.В. Мовчан [9]; І.М. Березнева досліджує фразеологічні одиниці із семантизмами [2]; на матеріалі сучасної англійської прози Г.В. Кузнецова аналізує семантичні зміни у фразеологізмах [8]; питання класифікації фразеологічних одиниць у центрі уваги П.Т. Єрченка [4]; англійські фразеологізми з національно-культурологічним компонентом – об'єкт дослідницької уваги Н.Д. Петрової [20]. Однак питанню ролі та значення фразеологізмів на заняттях ІМПС для студентів закладів вищої освіти приділено мало уваги дослідниками, що зумовлює актуальність нашого дослідження.

Мета статті – дослідити роль та значення фразеологічних одиниць на заняттях з предмета «Іноземна мова за професійним спрямуванням», що проводяться для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти. Об'єктом дослідження є фразеологізми в англійській та українській мовах, що можуть бути використані на заняттях з предмета «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів економічних спеціальностей. Предмет дослідження – особливості перекладу фразеологізмів, що можуть бути використані на заняттях з предмета «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів економічних спеціальностей.

Методологія та методи дослідження. Матеріалом дослідження є фразеологізми англійської мови та фразеологізми-відповідники української мови, дібрані методом суцільної вибірки з підручників Business Partner (8-рівневого курсу для вивчення англійської мови).

Методи, що були використані у роботі: метод аналізу (для детального аналізу наявного матеріалу досліджень фразеологізмів); описовий (для об'єктивної характеристики теоретичних передумов дослідження фразеологізмів); порівняльний (для визначення спільних та специфічних ознак різних типів фразеологічних одиниць);

системно-структурний (для аналізу фразеологізмів як цілісної системи певних одиниць зі своїми закономірностями та особливостями); контекстологічний (для характеристики використання фразеологізмів у різних контекстах та з'ясування їхньої ролі у створенні образності в художніх творах); індуктивний та дедуктивний (для аналізу класифікацій фразеологічних одиниць та визначення їхнього статусу в реченнях).

Виклад основного матеріалу дослідження. Кожна мова багата своєрідними засобами милозвучності, образності та влучності. Особливе місце серед цих засобів належить фразеологізмам.

Фразеологізми – іскрометні скарби мовної образності – передають найтонші відтінки душевних порухів, надають висловлюванню національного колориту, збагачують наше мовлення, роблять його образним, виразним, емоційним. Фразеологізми в мовленні функціонують паралельно з лексичними одиницями, що служать для побудови висловлювань, але частотність та доречність їх використання різна. Фразеологізми – це невичерпні мовні джерела, які живлять мовлення будь-якої стильової зорієнтованості. Фразеологізми наповнюють мовлення глибинною свіжістю, надають йому художнього звучання, лексичної і синтаксичної витонченості, довершеності. Вони фіксують найтонші відтінки думок, почуттів, найрізноманітніші якості мовлення людей, надають йому виразності, національного колориту [10].

Фразеологічні одиниці є оптимальним засобом впливу на читача, фразеологізми активізують його увагу і мислення. Це зумовлене високим ступенем узагальненості значення та експресивно-емоційної наповненості фразеологізмів [5]. Першою диференційною ознакою фразеологізму є те, що він має своє особливе значення, якого паралельне вільне словосполучення не має. Говорячи про наявність у фразеологічної одиниці своєї семантики, слід сказати і про те, що подібне значення має кожне повнозначне слово. У цьому виявляється спільність, а разом з тим і відмінність слова і фразеологізму [10].

У структурно-семантичному плані фразеологічні одиниці є складнішими утвореннями, ніж слова, тому що значення фразеологізму виражається не одним словом, а обов'язковим сполученням двох або кількох компонентів. Компонентами фразеологізму виступають слова-прототипи з властивими їм формами. Лексичне значення слова і значення фразеологізму не адекватні, хоча моменти спільного тут можуть бути. Так, фразеологізмам, як і словам, властиві явища синонімії та антонімії [13, с. 210].

Фразеологічні одиниці є більш складними утвореннями, ніж слова. Зовнішньою ознакою, яка вирізняє ці лінгвістичні одиниці, є

цілооформленість слова і різнооформленість фразеологізму. Складові частини слів – морфеми – не є самостійними одиницями мови, не існують поза оболонкою слова, компонентами ж фразеологічних одиниць є цілі слова з властивими їм формами словозміни, що здатні функціонувати і поза фразеологічним зворотом. Лексичне значення слова і фразеологічної одиниці теж не адекватні, хоч моменти спільного є і тут. Виражаючи певне логічне поняття, більшість фразеологічних одиниць, функціонально співвідносних із словом, відзначається більшою конкретністю значення. Крім того, значення фразеологічних одиниць частіше, ніж у словах, супроводжуються різними образними характеристиками [9].

Нині не існує єдиної класифікації щодо фразеологізмів. Науковці по-різному підходять до питання класифікації фразеологічних одиниць, враховуючи їхню структуру, склад, походження, експресивно-стилістичні особливості та семантичну злитність. Так, у класифікації фразеологізмів, розробленій В.В. Виноградовим, виділено три основних типи фразеологічних одиниць: фразеологічні зрощення; фразеологічні єдності; фразеологічні сполучення. Останні протиставляються фразеологічним зрощенням та фразеологічним єдностям як «семантично неподільні» утворення, тобто такі, в яких значення компонентів неможливо визначити окремо, а загальне значення не впливає безпосередньо зі значень слів, що входять до складу одиниці [3].

Фразеологізми є не лише одним із невичерпних джерел посилення експресивності. Вони збагачують наше уявлення про навколишню дійсність, відчутно поповнюють словниковий склад мови. Їхньою характерною рисою є те, що вони активно беруть участь у формуванні власного ставлення до подій або теми, яка розглядається. Здебільшого добре відчувається присутність автора в тексті, його намір вплинути на читача, змусити співпереживати, прийняти ту чи іншу точку зору [12]. Фразеологічні одиниці допомагають створити живу картину подій, розкрити особливості змісту прочитаного чи почутого, передати експресію. Наприклад, *You have no business reading my letter. We are in deep water. I am afraid we have put money on the wrong horse.*

В основі фразеологізму, що утворився шляхом метафоричного перенесення, знаходиться образ, який є результатом проєктування властивостей одного об'єкта на інший. Властивості одного об'єкта (допоміжний суб'єкт, вихідна понятійна сфера, сфера-джерело) переносять на інший об'єкт (основний суб'єкт, цільова понятійна сфера, сфера-магніт) і утворюється нове значення. Таке перенесення відбувається на основі певної загальної риси основного та допоміжного суб'єктів. Перенесення закріплюється в мові, утворюється

образна мовна одиниця. Часте використання протягом значного часу, відомість багатьма носіями мови перетворює одиницю на стійке словосполучення. З часом зв'язок із тематичною сферою допоміжного суб'єкта стає слабким та може вгаснути, що призводить до зникнення внутрішньої форми. На основі теорії концептуальної метафори Дж. Лакоффа і М. Джонсона сучасні дослідження переводять метафору з розряду стилістичних засобів до розряду конституційної сили, яка визначає пізнавальну діяльність людини та її спосіб життя: «Метафора пронизує все наше повсякденне життя та проявляється не лише у мові, а й у мисленні та в дії. Наша буденна понятійна система, в рамках якої ми мислимо та діємо, метафорична за своєю суттю» [18, с. 3]. Тому основну увагу студентів на заняттях ІМПС потрібно звертати на образ, що лежить в основі фразеологізму. Приклади використання фразеологізмів у сучасних текстах підручників, обговорення образів та підґрунтя для використання стійких словосполучень у конкретному контексті підвищують мотивацію студентів у процесі опанування іноземної мови.

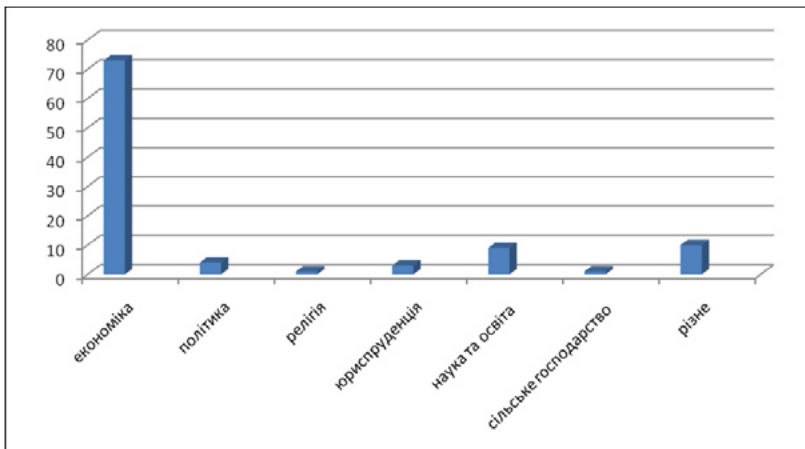
Вчені розглядають фразеологізми за їхньою структурою, семантикою та їхнім взаємозв'язком, стилістичними, функційними, когнітивними особливостями. До основних характеристик фразеологізмів відносять складну структуру, семантичну неподільність, постійність складу та наявність образності у значної частини одиниць [6]. Усі ці аспекти фразеологізмів варто враховувати в процесі навчання англійської мови на заняттях ІМПС у закладах вищої освіти.

Використання фразеологічних одиниць у заголовках статей є досить поширеною практикою на заняттях з ІМПС. Роль і значення заголовка, який містить фразеологічні одиниці, є беззаперечним. Він привертає увагу читача своєю неповторною яскравістю, образністю, особливим експресивно-стилістичним наповненням. У заголовках фразеологізми часто вживаються у своєму первісному вигляді, без будь-яких семантичних чи структурних зрушень, зі збереженням первинної цілісності форми і змісту [7]. Наприклад, *Who is a sleeping partner?*, *Who wears trousers in business?* Фразеологізми, використані без змін, можуть являти собою частину заголовка.

У таких заголовках перевага надається фразеологізмам, за структурою співвідносним зі словосполученням. Змін не відбувається, фразеологічні одиниці органічно вплетені до загального контексту, зміст їх зрозумілий і доступний читачеві. Проте значно частіше у разі вживання стійкої сполуки у заголовку відбувається метафори́зація фразеологізму, що спричиняє певні лексичні зрушення, внаслідок чого можемо спостерігати семантичну трансформацію стійких словосполучень. Особливе місце серед семантичних способів

трансформації фразеологізмів посідає буквализація, тобто переведення фразеологізму в розряд вільних словосполучень, що сприймаються на тлі фразеологічно зв'язаних. Поєднання прямого і переносного значень, не характерне для звичайного мовлення, руйнує стереотип сприйняття і створює подвійну виразність. Часто буквализація досягається шляхом включення в контекст прямого значення одного чи кількох компонентів фразеологізму [7].

Аналіз вживаних фразеологічних одиниць на заняттях ІМПС свідчить, що вони складаються зі слів різних сфер вживання, хоча їх значення використовується для передачі сенсу економічної спрямованості (Діаграма 1). Наприклад, *Providing services is the bread and butter of our business. This item is selling like hot cakes. A poor management spelt disaster of the corporation.*

Діаграма 1. Фразеологічні одиниці у різних сферах вживання, %

Вважаємо, що вивчення фразеологічних одиниць англійської мови на заняттях ІМПС відбувається на 3 етапах: 1. Ознайомлення. 2. Тренування. 3. Активне вживання фразеологічної одиниці.

На етапі ознайомлення з англійськими фразеологічними одиницями варто звернути увагу студентів на такі особливості: переклад фразеологізму здійснюється без дослівного перекладу кожного окремого слова, хоча і фразеологізм можна розділити на складові частини як звичайне словосполучення; фразеологізми вживаються в різних типах мовлення, щоб надати йому експресивності та забарвленості.

На етапі тренування у використанні фразеологізмів англійської мови пропонуємо використовувати такі завдання: підкреслити

в реченні яскравим кольором фразеологізм, тобто ідентифікувати його наявність у цьому реченні; встановити лексичне значення фразеологічних одиниць; замінити в реченні виділене слово синонімічним або антонімічним йому фразеологізмом; розподілити фразеологізми на смислові групи (наприклад, за позитивною чи негативною характеристикою людини, професійними ознаками тощо); скласти фразеологізм до купи (на окремих картках подаються дві частини одного фразеологізму); за поданим фразеологізмом намалювати картинку, яка відображає його значення; використати поданий учителем фразеологізм у власному реченні (усно чи письмово).

На етапі активного вживання фразеологічної одиниці слід звертати увагу студентів на різноманітність та влучність висловлювання, в якому є фразеологізми.

Особливе місце на заняттях ІМПС у роботі з фразеологізмами посідає переклад. Найчастіше фразеологізми не можна перекладати дослівно, оскільки здебільшого вони містять яскраво виражене національне забарвлення. Дослідники Т.Р. Левицька та А.М. Фітерман у своїй праці наголошують, що буквальный переклад фразеологічних сполучень може бути діаметрально протилежним їхньому змісту. Як приклад наводиться фразеологічне сполучення *quite a few*, буквальный переклад якого «зовсім небагато», однак його значення – «досить багато». У зазначеному випадку буквальный переклад спричиняє повне спотворення сенсу фразеологічного сполучення. Практично в усіх випадках лексичний та граматичний буквализм призводять до неправильної передачі змісту, тобто спотворення думки, або до порушення норм мови, на яку перекладають. Особливо це стосується національної специфіки мови, яку складають особливості її фонетики, лексики, фразеології, словотворення та граматичної будови, що зумовлені своєрідними умовами її історичного розвитку [3].

На заняттях ІМПС під час вивчення фразеологізмів варто наголосувати студентам, що необхідно не сліпо копіювати вживаний фразеологізм, зберігаючи таким чином лише зовнішню форму, а передавати образність, що закладена у цей фразеологізм.

Як свідчить наш практичний досвід, усі фразеологічні одиниці можна умовно розділити на дві групи:

1) фразеологічні одиниці, що мають еквіваленти в мові перекладу, наприклад, *This is a monkey business* – Це безглузда робота. *The boss stole the lion's share of the profit* – Керівник вкрав левову частку прибутку. *He landed on his feet by finding a better job* – Він прийшов до тями, знайшовши кращу роботу. Фразеологічні еквіваленти, своєю чергою, бувають двох типів: а) постійний рівнозначний відповідник, який є єдиним можливим перекладом і не залежить від контексту.

Я.І. Рецкер назвав такий вид перекладу «еквівалентом» і виділив повні і часткові, абсолютні та відносні еквіваленти; б) з іншого боку, можлива наявність у мові двох або більше еквівалентів фразеологічної одиниці, серед яких для перекладу такого тексту вибирається або найкращий, або будь-який, якщо вони обидва рівнозначні [3];

2) безеквівалентні фразеологічні одиниці, наприклад, *It's time for you to shut up shop* – Пора тобі перестати говорити. *A prim nervous person of either sex who frets over inconsequential details in business* – Педантична, нервова людина будь-якої статі, яка тривожиться через усілякі дрібниці в бізнесі.

Вважаємо, що такого типу фразеологічні одиниці варто перекладати, використовуючи різні способи: транскрипцію та транслітерацію – відтворення форми фразеологічної одиниці за допомогою літер мови перекладу; калькування – буквальный переклад відповідного іншомовного елемента; описовий переклад – використання розгорнутих словосполучень для розкриття значення фразеологічної одиниці; наближений переклад – полягає у доборі поняття з мови перекладу, яке певною мірою може розкрити суть фразеологізму.

Неможливість прямого перекладу робить фразеологізми важкими для вивчення. Ви можете легко обійтися у своїй мові без їх використання, але важко зрозуміти когось, а іноді навіть неможливо, якщо ці фрази незнайомі. Важливу роль у підтримці мотивації до вивчення іноземної мови відіграє використання фразеологізмів на заняттях англійської мови. Студенти знайомляться з тонкощами їх використання, отримують додаткові знання про їх походження. Значення ідіом має бути зрозумілим і важливим для студентів і мати деяку новизну. Вивчення ідіом на заняттях змушує студентів продовжувати вивчати відповідні матеріали самостійно. Саме фразеологія може бути основою для підтримки мотивації, тому що вона має два аспекти: вона вчить іноземної мови та стимулює інтерес до лінгвістичного матеріалу. Використання фразеологічних одиниць у спілкуванні є показником високого рівня знання мови, оскільки вони роблять мову природнішою [14].

Висновки з дослідження. Аналіз фразеологічних одиниць на заняттях ІМПС дає можливість стверджувати, що вони стосуються багатьох сфер життєдіяльності людини, мають різне походження, піддаються різного роду трансформаціям, проте активно використовуються з метою інформативності у поєднанні з експресивно-емоційною наповненістю матеріалу. Фразеологічний матеріал варто широко використовувати на заняттях ІМПС, тому що знання фразеології, уміння доречно використовувати її засоби – невід’ємна ознака високої мовної культури кожної людини.

Перспективними напрямками подальшого дослідження є експресивно-стилістичний потенціал фразеологізмів, що використовуються на заняттях ІМПС для студентів закладів вищої освіти, а також питання семантичної класифікації англійських фразеологізмів та особливості перекладу українською мовою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алефіренко М.Ф. Співвідношення синтаксичних і фразеологічних словосполучень. *Українська мова та література в школі*. 1983. № 12. С. 37–43.
2. Березнева І.М. Особливості вивчення фразеологічних одиниць із семантизмами як наукова проблема. *Лінгвістичні дослідження*. 2000. № 5. С. 122–127.
3. Гресова А.Ю. Передача в перекладі лексико-семантичних особливостей фразеологізмів (на матеріалі творів англійських письменників-модерністів). URL: https://ela.kpi.ua/123456/27622/1/Gresova_magistr.pdf (дата звернення: 16.05.2022).
4. Єрченко П.Т. Класифікація фразеологічних одиниць. *Іноземна філологія*. 1994. № 4. С. 8–12.
5. Задорожна А. Функціонування фразеологізмів у ЗМІ (за матеріалами газети «День»). URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/49196/2/2018_Zadorozhna_A-_64-69.pdf (дата звернення: 10.06.2022).
6. Калужська Л., Гончарова О. Методичні особливості навчання фразеологізмів на уроках англійської мови в початковій школі. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2020. № 2. С. 58–64.
7. Ковальчук М. Перетворення фразеологізмів у газетних заголовках. URL: <https://dsru2016/04/2013-20.pdf> (дата звернення: 10.06.2022).
8. Кузнецова Г.В. Види семантичних змін у фразеологізмах (на матеріалі сучасної англійської прози). *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. 2004. № 7. С. 150–157.
9. Мовчан Б. Збереження стилістичних функцій фразеологізмів у англійсько-українському перекладі (на матеріалі творів художньої прози). *Мовні і концептуальні картини світу*. 2003. № 46. Ч. 3. С. 17–24.
10. Мовчан Л.Л. Українські фразеологізми як засіб експлікації внутрішнього світу людини. Вінниця, 2006. 93 с.
11. Нагорна О.О. Етнокультурні особливості семантики англійських фразеологізмів (на матеріалі британського варіанту англійської мови) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Одеса, 2008. 21 с.
12. Удяк Г.І., Петриця Л.І. Специфіка вживання англійських фразеологізмів (на прикладі британських електронних ЗМІ). *Молодий вчений*. 2017. № 4.3 (44.3). С. 259–263.
13. Фразеологічний словник української мови. / За ред. Г.М. Удовиченка. Київ, 1984. 217 с.
14. Хаджи А.Ю. Використання фразеологізмів на заняттях англійської мови як засобу формування соціокультурної компетентності. *Соціально-гуманітарні виміри правової держави: еволюційна парадигма* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 28 берез. 2019 р. Дніпро, 2019. С. 315–317.

15. Янчук Н. Функціонування фразеологізмів у творах В. Шевчука (на матеріалі роману «Стежка в траві. Житомирська Сага»). *Волинь-Житомирщина*. 2010. № 20. С. 291–299.
16. Dobrovol'skij D. Idioms: motivation and etymology. URL: <https://www.doi/10.1515/9783110222623.1.73/html> (дата звернення: 10.06.2022).
17. Dubicka I., Rosenberg M., Dignen B., Hogan M., Wright L., O'Keeffe M., Lansford L., Wright L., Barrall I. *Business Partner C1*. Longman (Pearson Education), 2020. 172 p.
18. Lakoff G. *Metaphors We Live by*. London, 1980. 256 p.
19. O'Keeffe M., Lansford L., Wright L., Marks J., Wright R., Frenedo E. *Business Partner B1*. Longman (Pearson Education), 2018. 160 p.
20. Petrova N.D. English phraseological units with the national culturological component. *Inozemna filologiya – Foreign Philology*. 1997. No. 110. Pp. 40–50.

УДК 81'243:37.016:37.018.43

DOI <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2022.21-22.342-351>

Viktoriia Lehan,
*Lecturer at the Department of Foreign Languages,
Uzhhorod National University
<https://orcid.org/0000-0003-0222-3120>
Uzhhorod, Ukraine*

Nataliia Hodovanets,
*PhD in Philosophy, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages,
Uzhhorod National University
<https://orcid.org/0000-0003-3429-6973>
Uzhhorod, Ukraine*

Teaching foreign languages in terms of distance learning

Викладання іноземних мов в умовах дистанційного навчання

Summary. *Over the last few decades, the use of technology and multimedia for distance learning of foreign languages has expanded rapidly. Distance learning was an attempt to solve the temporal and spatial limitations of traditional personal learning. Learning online has been the result of the full adoption of technology as part of our lives. This article is devoted to an analytical review of the current state of electronic means of distance learning of a foreign language. The terminology of the concept of “distance education” is considered. It is determined that the distance learning process is carried out using a combination of*

ЗМІСТ

МОВОЗНАВСТВО

<i>Людмила Бондарук, Яніна Міщук.</i> Концепт «злочин»: лінгвокультурологічна репрезентація та особливості його перекладу (на прикладі роману Жоржа Сіменона «Невдача комісара Мегре»).....	7
<i>Natalia Holowtschak, Olena Kuschnirtschuk.</i> Funktional-stilistische Besonderheiten der deutschen texte der Publizistik (der Modus des Verbs).....	17
<i>Наталія Грицив, Оксана Мельничук.</i> Когнітивні вияви перекладацької діяльності: ресурс, зсув, судження.....	27
<i>Артур Гудманян, Ірина Струк.</i> Фонографічні форми негритянського та гуцульського діалектів: перекладознавчий аспект.....	39
<i>Dun Tsi.</i> Strategies of manipulation as levers of influence on human consciousness in English-speaking political discourse....	49
<i>Nataliia Kartun.</i> English Phraseological Units Denoting Deception (cognitive aspect).....	55
<i>Надія Кіш, Олександра Канюк, Сільвія Шпенік.</i> Культура іншомовного професійного спілкування майбутніх інженерів	66
<i>Софія Козак.</i> Фрейм ‘ZWISCHENMENSCHLICHE BEZIEHUNGEN’ у художньому дискурсі (на матеріалі роману Б. Шлінка „Der Vorleser“)......	76
<i>Ольга Коновалова, Анна Зінченко.</i> Прагматична адаптація сучасної дитячої літератури при перекладі на українську мову.....	85
<i>Tetiana Leleka.</i> English language internationalization based on the world globalization processes.....	96
<i>Snizhana Lembik, Katerina Tolmatcheva.</i> La verbalisation du concept «cœur» en français.....	104
<i>Юлія Лук'янова.</i> Маркування товару: від міждисциплінарних до лінгвістичних досліджень.....	114

Liu Yui. English-language Business Discourse as a Basis for Reflecting Speech Strategies.....	131
Алла Ляшина, Світлана Мишко, Анатолій Мишко. Когнітивні аспекти вивчення термінології англійської культури.....	138
Юлія Молоткіна, Галина Онищак. Особливості переносних значень іменників на позначення добра в сучасній українській мові.....	163
Ірина Репушевська. Когнітивно-комунікативні ознаки діалогічного мовлення класичних героїнь жіночого роману.....	172
Myroslava Slyvka, Vivien Monush. Peculiarities of translating English historical terms into Ukrainian.....	183
Olesia Stoika, Anastasiia Kozuk. Lexical and grammatical peculiarities in the translation of animated films.....	192
Анна Сухова. «Нейтральність vs експресивність» як стильова риса англомовної новели.....	201
Орест Толочко. Функційний вимір інверсивних моделей в англо-українських кореферентних парах як елемент ідіостилю	211
Олександра Тугай. Морфолого-синтаксична ідентифікація речень універсальної поступки в Британському національному корпусі.....	222
Myroslava Fabian. Lexical semantics of the nouns denoting “honour” in English and Ukrainian	238
Наталія Чендей. До питання стилістичної симетрії в поезії....	247
Oksana Shovak, Nataliia Petii. The Manipulative Potential of Stylistic Means in Contemporary Media Discourse.....	256

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Olga Kishko. Is Stanislaw Lem’s Solaris a “scientific” novel?.....	267
Михайло Рошко, Ігор Гаврило, Тетяна Славич. Мотив ініціації та проблема зла в романі Вільяма Голдінга «Володар мух».....	277
Тетяна Славич, Ігор Гаврило, Михайло Рошко. Структура романів В. Фолкнера (на прикладі роману «Дикі пальми»).....	290

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

<i>Iryna Andrusiak, Myroslava Slyvka.</i> The Scope and Structure of ICT and Digital Competencies in the New Ukrainian School.....	305
<i>Nataliia Hertsovska.</i> The analysis of psycholinguistic peculiarities of a foreign language studying: suggestopedia approach.....	316
<i>Марина Горюнова.</i> Формування професійно орієнтованої компетентності студентів у контексті сучасних підходів до викладання іноземної мови.....	324
<i>Наталія Іщук, Оксана Зубенко, Оксана Цимбаліста.</i> Фразеологізми в економічному дискурсі та особливості їх вивчення на заняттях з ІМПС	332
<i>Viktoriia Lehan, Nataliia Hodovanets.</i> Teaching foreign languages in terms of distance learning.....	342
<i>Kateryna Nad, Alina Dankiv.</i> Creating and using interactive activities for teaching foreign medical students	352
<i>Enike Nad-Kolozhvari.</i> Teaching English literature in general educational institutions in Ukraine.....	365
<i>Леся Розач.</i> Навчання культури на уроках іноземної мови.....	373

CONTENTS

LANGUAGE STUDIES

Liudmyla Bondaruk, Yanina Mishchuk. The concept of crime: linguo-cultural representation and features of its translation (Maigret's Failure by Georges Simenon case study).....	7
Natalia Holowtschak, Olena Kuschnirtschuk. Funktional-stilistische Besonderheiten der deutschen texte der Publizistik (der Modus des Verbs).....	17
Nataliia Hrytsiv, Oksana Melnychuk. Cognitive manifestations of translation activity: resource, shift, judgment.....	27
Artur Hudmanian, Iryna Struk. Black English Vernacula and the Hutsul dialect: a translation approach to phonographic level.....	39
Dun Tsi. Strategies of manipulation as levers of influence on human consciousness in English-speaking political discourse.....	49
Nataliia Kartun. English Phraseological Units Denoting Deception (cognitive aspect).....	55
Nadiia Kish, Oleksandra Kaniuk, Silviia Shpenyk. Culture of foreign language professional communication of future engineers	66
Sofiia Kozak. Frame 'Zwischenmenschliche Beziehungen' in literary discourse (on the material of B. Schlink's novel "Der Vorleser").....	76
Olha Konovalova, Anna Zinchenko. Pragmatic adaptation of modern children's literature translated into Ukrainian.....	85
Tetiana Leleka. English language internationalization based on the world globalization processes.....	96
Snizhana Lembik, Katerina Tolmatcheva. La verbalisation du concept «cœur» en français.....	104
Yuliia Luk'ianova. Goods marking: from interdisciplinary to linguistic research.....	114
Liu Yui. English-language Business Discourse as a Basis for Reflecting Speech Strategies.....	131

Alla Liashyna, Svitlana Myshko, Anatolii Myshko. Cognitive aspects of English cultural terminology study.....	138
Yuliia Molotkina. Pejoratives as a means of verbal manipulation in the English discourse of social media TikTok and Twitter in the context of anti-Ukrainian propaganda.....	147
Halyna Onyshchak. Peculiarities of the figurative meanings of the nouns denoting good in modern Ukrainian.....	163
Iryna Repushevska. Psycholinguistic peculiarities of speech of the classic heroines of the feminine novel.....	172
Myroslava Slyvka, Vivien Monush. Peculiarities of translating English historical terms into Ukrainian.....	183
Olesia Stoika, Anastasiia Kozyk. Lexical and grammatical peculiarities in the translation of animated films.....	192
Anna Sukhova. “Neutrality vs Expressiveness” as a Style Feature of the English-language Short Story.....	201
Orest Tolochko. Functional dimension of inverted models in English-Ukrainian co-referential pairs as the idiostyle element	211
Oleksandra Tuhai. Morphological and syntactic identification of clauses of universal concession in British National Corpus.....	222
Myroslava Fabian. Lexical semantics of the nouns denoting “honour” in English and Ukrainian	238
Nataliia Chendei. To some aspects of stylistic symmetry in poetry.....	247
Oksana Shovak, Nataliia Petii. The Manipulative Potential of Stylistic Means in Contemporary Media Discourse.....	256

LITERATURE STUDIES

Olga Kishko. Is Stanislaw Lem’s Solaris a “scientific” novel?.....	267
Mykhailo Roshko, Ihor Havrylo, Tetiana Slavych. The motive of initiation and the problem of evil in W. Golding’s novel “Lord of the Flies”.....	277
Tetiana Slavych, Ihor Havrylo, Mykhailo Roshko. The structure of the W. Faulkner’s novels (the analysis of “The wild palms”).....	290

METHODS OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING

<i>Iryna Andrusiak, Myroslava Slyvka.</i> The Scope and Structure of ICT and Digital Competencies in the New Ukrainian School.....	305
<i>Nataliia Hertsovska.</i> The analysis of psycholinguistic peculiarities of a foreign language studying: suggestopedia approach.....	316
<i>Maryna Horiunova.</i> Formation of professionally oriented competence of students in the context of modern approaches to teaching a foreign language.....	324
<i>Natalia Ishchuk, Oksana Zubenko, Oksana Tsymbalysta.</i> Phraseologisms in economic discourse and features of teaching them in FLSP classroom.....	332
<i>Viktoriia Lehan, Nataliia Hodovanets.</i> Teaching foreign languages in terms of distance learning.....	342
<i>Kateryna Nad, Alina Dankiv.</i> Creating and using interactive activities for teaching foreign medical students	352
<i>Enike Nad-Kolozhvari.</i> Teaching English literature in general educational institutions in Ukraine.....	365
<i>Lesia Rohach.</i> Teaching culture in foreign language classes.....	373

Наукове видання

**СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
З ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Збірник наукових праць

Випуск 3-4 (21-22)

**CONTEMPORARY STUDIES
IN FOREIGN PHILOLOGY**

Research Paper Collection

Issue 3-4 (21-22)

Підписано до друку 22.11.2022 р. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Наклад 300 примірників. Гарнітура Times New Roman. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 22,66. Обл. вид. арк. 24,53.
Замовлення № 0922/383.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Тел. +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.